

Ettevõtte vara valikriskikindlustuse tingimused

EK101•2014 (kehtivad alates 01.01.2014)

Käesolevaid ettevõtte vara valikriskikindlustuse tingimusi kohaldatakse AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaalis (edaspidi Gjensidige) sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustatud esemeks on juriidilise isiku vara. Ettevõtte vara valikriskikindlustuse tingimustes lahendamata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

Sisukord

1. Kindlustatud ese	1
2. Kindlustusväärtus	2
3. Kindlustusjuhtumid	2
3.1. Kindlustusjuhtum	2
3.2 Tuli	2
3.3 Torustiku lekkimine	3
3.4 Vargus	3
3.5 Vandalism	3
3.6 Torm	3
3.7 Üleujutus	4
3.8 Klaasi purunemine	4
4. Üldised välistused	4
5. Kahju hüvitamine	4
6. Ohutusnõuded	6

1. Kindlustatud ese

1.1. Kindlustatud ese on kindlustuslepingus märgitud:

1.1.1. ehitis (hoone või selle siseviimistlus, rajatis);

1.1.2. seadmed ja inventar;

1.1.3. kaup.

1.2. Kindlustatud ese on täpsemalt määratletud alljärgnevalt:

1.2.1. Ehitis on maapinnaga püsivalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi. Ehitised jagunevad hooneteks ja rajatisteks.

1.2.1.1. Hoone on katuse, siseruumide ja välispiiretega seaduslik ehitis ning selle olulised osad. Hoone olulisteks osadeks on koormust kandvad tarindid; avatäited (uksed ja aknad koos klaasidega); mittekandvad vaheseinad; välis- ja siseviimistlus; sanitaartechnika; sisseehitatud mööbel; hoonega ühendatud seadmed ja süsteemid: liftid ja eskalaatorid, vee-, reovee-, kütteevee- ja gaasitorustik, kohtkindlad soojaveeboilerid, kohtkindel elektrijuhtmestik,

side-, TV-, heli- ja signalisatsiooniseadmete nõrkvoolujuhtmestik alates ühendusest või sisendist, mis piiritletakse seina, pöranda või vahelaega; väljaspool hoonet kinnistu piires asuvad hoonet teenindavad kommunikatsioonitrassid (kütte-, vee-, kanalisatsioonitorustikud), maa- ja õhksoojuskütteseadmed vms taristu, mis on vajalik hoone sihipäraseks kasutamiseks.

Hoone oluliseks osaks ei ole hoones asuvad või hoone külge püsivalt paigaldatud tootmisprotsessi seadmed (nt tootmisliinid, tööpingid, külmutusseadmed, aspiratsiooniseadmed).

1.2.1.2. Rajatis on ehitis, mis ei ole hoone (nt puurkaev, piirdeaed, varjualune, bassein, lipumast, reklaampost või –stend jms).

1.2.1.3. Hoonega koos on kindlustatud kindlustusvõtjale kuuluvad hoone väliskülgedele paigaldatud antennid, markiisid, jälgimiskaamerad, valgustid, reklaamsildid, valgusreklaamid jmt ning sama kinnistu territooriumil paiknevad hoone juurde kuuluvad rajatised nagu valgustid, reklaamtulbad ja -tahvlid, lipumastid, tõkkepuud, kuni 20 m² suurused varjualused jmt kokku kuni **10 000 euro** väärtuses.

1.2.2. Siseviimistlus on ehitise siseruumide osad, mille eemaldamine ei kahjusta hoone püsivust ega välisilmet, kõrvalasuvate siseruumide tarindite osi ega nende valdajate õigusi, sh mittekandvad vaheseinad, pörandad, siserõdud ja -trepid, ripplaed, seinaja pörandakattematerjalid, (väljaarvatud teisaldatavad vaibad); sisseehitatud mööbel ja sanitaartechnika; ruumide uksed, sh kindlustuslepingus määratletud ruumide välisüksed ja -aknad; ruumisise elektrisüsteem; veevarustus- ja kanalisatsiooni-, kütte- ja ventilatsioonitorustike need osad, mille toimimisest ja korrasolekust on sõltuv ainult kindlustatud ruumide valdaja; nõrkvoolusüsteemide need osad, mille toimest ja korrasolekust on sõltuv ainult kindlustatud ruumide valdaja.

1.2.3. Seadmed ja inventar on kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohas asuv vara, sh tootmiseseadmed ja -masinad, nende varuosad ja tarvikud; tööriistad; mööbel, sisustustarbed, büroo- ja olmetehnika, ettevõtte suletud territooriumil liikuvad laadurid, järelhaagised jm

maismaasõidukid, mis ei kuulu Eesti Vabariigis registreerimisele.

1.2.4. Kaup on vara, mille suhtes on müügikavatsus, sh tooraine, pool- ja valmistoodang, taara ja pakkematerjalid.

1.3. Vara kindlustamine põhivara nimekirja alusel. Kindlustatud on kogu kindlustuskohas olev ja bilansis arvele võetud materiaalne vara vastavalt ettevõtte põhivara nimekirjale.

1.4. Vara kindlustamine nimekirja alusel. Kindlustatud on vara, mis on kantud kindlustatud vara nimekirja. Kindlustamine nimekirjaga on vajalik, kui seadmeid ja inventari soovitakse kindlustada osaliselt või soovitakse saada kindlustuskaitse ainult konkreetsele esemele või kui põhivara nimekiri ei sisalda kogu vara, mida soovitakse kindlustada.

Juhul, kui kindlustusvõtja ei ole lepingu sõlmimise hetkeks vara nimekirja esitanud, loetakse, et vara on kindlustatud põhivara nimekirja alusel (p 1.4) ja tekkinud kahju hüvitamisel lähtub Gjensidige vastavalt ala- või ülekindlustusest.

1.5. Kindlustusperioodil kindlustatud esemesse või kindlustatud esemete gruppi lisaks tehtud **investeeringud on kindlustatud kuni 10 %** eseme või esemete grupi kindlustussummast, maksimaalselt **20 000 euro** ulatuses.

1.6. Kindlustatud ese ei ole registreerimisele kuuluvad mootorsõiduk, sularaha, väärtpaber ja võlakiri, dokument, infotöötlussüsteemis sisalduv teave ja tarkvara, relv, laskemoon, radioaktiivne- ja lõhkeaine, prototüüp, elusolend (loom, lind jms), antiikese, väärismetall ja väärismaterjalist ese, samuti väljaspool hoonet asuv inventar, seade, kaup, kui lepingus ei ole teisiti kokku lepitud.

2. Kindlustusväärtus

2.1. Ehitise kindlustusväärtus on selle taastamis- või jääkväärtus.

2.1.1. Taastamisväärtus on ehitise täieliku hävimise korral selle esialgsele kujule taastamiseks tehtavate vähimate võimalike kulutuste maksumus.

2.1.2. Jääkväärtus on ehitise taastamisväärtus, millest on maha arvestatud füüsiline kulum, mis arvestab ehitise tüüpi, kasutatud ehitusmaterjale, seisundit, vanust ja kasutusotstarvet. Jääkväärtus on ehitise kindlustusväärtuseks, kui ehitise füüsiline kulum on 40 % või suurem või kui kindlustuslepingus on kokku lepitud kindlustusväärtuseks jääkväärtus.

2.2. Seadme või inventari kindlustusväärtus on selle taassoetamisväärtus või turuväärtus.

2.2.1. Taassoetamisväärtus on uue samaväärse (samade tehniliste näitajate ja omadustega) seadme/inventari soetamise, sh soetamisega seotud vajalike lisakulude (nt

mõistlikud transpordi- ja paigalduskulud, tagastamatud maksud ja riigilõivud) maksumus. Taassoetamisväärtus on kindlustusväärtuseks kuni kaheaastase arvutitehnika (arvutid ja nende lisaseadmed) või kuni viieaastase muu seadme/inventari puhul. Vanuse leidmise aluseks on vara uueaasta soetamise aasta.

2.2.2. Turuväärtus on samaväärse (samade tehniliste näitajate ja omadustega, sh samaväärse kulumiga) eseme soetamise, sh soetamisega seotud vajalike lisakulude (nt mõistlikud transpordi- ja paigalduskulud, tagastamatud maksud ja riigilõivud) maksumus. Kui samaväärset eset ei ole võimalik soetada, siis loetakse turuväärtuseks uue samaväärse eseme soetamise maksumus, millest on maha arvatud kindlustatud eseme kulumit väljendav mõistlik summa. Turuväärtus on kindlustusväärtuseks kaheaastase ja vanema arvutitehnika (arvutid ja nende lisaseadmed) või viieaastase ja vanema muu seadme/inventari puhul.

2.3. Kauba kindlustusväärtus on selle sisseostuhind või toodetud kauba omahind.

3. Kindlustusjuhtumid

3.1. Kindlustusjuhtum on kindlustusperioodi jooksul kindlustatud eseme kahjustumine, hävimine või kaotamine, mis tekkis kindlustuslepingus kokkulepitud äkilisest ja ettenägematust sündmusest. Äkiline ja ettenägematu on sündmus, mille toimumist või sellest tingitud kahju ei saa kindlustusvõtja või kindlustatud isik mõjutada, ette näha, vähendada või ära hoida. Ettevõtte varakindlustuse kokkulepitud kindlustusjuhtum võib olla tuli, torustiku lekkimine, vargus, vandalism, torm, üleujutus, klaasi purunemine.

3.2. Tuli

3.2.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.2.1.1. tulekahju, sellega kaasnev tahm ja suits, ning kustutusvesi. Tulekahju on lahtine tuli, mis on süttinud väljaspool selleks ettenähtud kollet või on sealt väljunud ja suudab omal jõul levida.

3.2.1.2. pikselöök – välgu vahetu kontakt kindlustatud esemega, mis tekitab purustusi või tulekahju;

3.2.1.3. piksest tekkinud ülepinge, kuni **2 000 euro** ulatuses.

3.2.1.4. plahvatus, sh lõhkekeha plahvatus;

3.2.1.5. lennuavarii - mehitud või juhitava lennuaparaadi, selle osade või laadungi allakukkumine, mis tekitab purustusi või tulekahju.

3.2.2. Gjensidige ei hüvita:

3.2.2.1. tulest tekkinud kahjustust, mis tekib kindlustatud esemele selle töötlemisel lahtise tule või soojustega. Kehtib ka esemete kohta, milles kasulikku tuld või soojust tehakse, hoitakse, vahendatakse, edastatakse või

toodetakse (nt ahjud, kaminad, korstnad, katlad, kuivatid jms). Juhul, kui eelnimetatud tegevus põhjustab tulekahju, siis Gjensidige hüvitab tulekahju tagajärjel tekkinud kahju.

3.2.2.2. kõrbemiskahjustust, v.a kahju, mis on põhjustatud punktis 3.2.1 loetletud sündmusest;

3.2.2.3. kahju, mis tekib seadmele seadmesisese plahvatuse tõttu;

3.2.2.4. elektrivoolu toimel (ülekoormus, lühis, isolatsioonivead, üle- ja alapinge, välja arvatud pikse põhjustatud ülepingest tekkinud kahju punktis 3.2.1.3 toodud tingimused) elektrisüsteemile, tehnosüsteemile, seadmetele või inventarile tekkinud kahju. Juhul, kui elektrivoolu tekitatud häired põhjustavad omakorda tulekahju, siis Gjensidige hüvitab tulekahju tagajärjel tekkinud kahju.

3.3. Torustiku lekkimine

3.3.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.3.1.1. vedeliku, auru või gaasi väljavoolamine või lekkimine purunenud hoones asuvast tootmiseseadmest või mahutist või hoonet teenindavast tehnosüsteemist.

3.3.1.2. hoones asuva kanalisatsioonisüsteemi lekkimine ummistuse tagajärjel;

3.3.1.3. automaatse tulekustutussüsteemi põhjendamatu tööle-rakendumine.

3.3.2. Torustiku lekkimise kahjujuhtumi põhjustanud hoones asuva tehnosüsteemi kahjujuhtumiga seotud remondi-, puhastamise- või taassoetamise kulu hüvitab Gjensidige kuni **1 000 euro** ulatuses.

3.3.3. Gjensidige ei hüvita:

3.3.3.1. hoonet teenindava tehnosüsteemi torustiku lekkimise kahjujuhtumiga mitteseotud remondi-, puhastamise- või taassoetamise kulu;

3.3.3.2. kahju pikaajalisest protsessist (sh kõdunemine, hallitus, vamm jm seenhaigused);

3.3.3.3. kahju puhastus- või koristusveest;

3.3.3.4. kahju väljast ehitisse tunginud vedelikust, sh väliskanalisatsiooni torustiku ummistuse tagajärjel sisekanalisatsiooni kaudu sisse tunginud vedelikust;

3.3.3.5. kahju kondensaadist, liigniiskusest või veeaurust;

3.3.3.6. kahju väljavoolanud veest, kui see tekkis sulgemata vedeliku väljavoolu võimaldavast avast (sh lahti unustatud või jäetud kraan, segisti, ventiil jms);

3.3.3.7. kahju kaubale, kui seda hoiti ruumi põrandal või vähem kui **12 cm** kõrgusel põrandapinnast;

3.3.3.8. väljavoolanud vedeliku, auru või gaasi maksumust.

3.4. Vargus

3.4.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.4.1.1. kindlustatud eseme või selle osade vargus ruumist, kus kindlustatud eset hoiti, kui kindlustatud esemeni jõudmiseks pidi varas kõrvaldama tõkke ruumi

pääsemiseks (lõhkuma või avama muukraua vms abil suletud ja lukustatud ukse või akna, lõhkuma seina vms);

3.4.1.2. kindlustatud eseme röövimine. Röövimine on vara hõivamine tervisele ja elule ohtliku füüsilise vägivalga kasutamisel või sellise vägivalgaga kasutamisega ähvardamisel.

3.4.1.3. püsivalt kinnitatud hoone väliste osade (nt välisüksed, aknad, antennid, ventilatsioonisüsteemi osad) vargus, arvestades punktis 1.2.1.3 toodud limiiti;

3.4.1.4. varguse või röövimise käigus ehitise piirdekonstruktsioonide või nende osade lõhkumine või rikkumine;

3.4.2. Kui võti või luku avamise kood on väljunud kindlustusvõtja või tema volitatud isiku valdusest varguse või röövimise käigus ning seetõttu on vajalik vastavate lukkude vahetus kindlustuskohas, siis Gjensidige hüvitab sellest tuleneva kulu **1 000 euro** ulatuses. Ainult lukkude vahetamisest ja avamiskoodi ümberkooderimisest tuleneva kahju korral omavastutust ei rakendata.

3.4.3. Gjensidige ei hüvita:

3.4.3.1. kahju, kui koos varga või röövliga tegutses kindlustusvõtja juhatuse liige või lepinguline töötaja. Juhul, kui kindlustusvõtja tõendab, et nimetud isik tekitas kahju sel ajal, kui kindluskohaks olnud ehitise või ruumi oli suletud ja lukustatud ning sisenemine ruumi oli sellel isikul keelatud, kuulub kahju hüvitamisele.

3.4.3.2. kahju, kui ruum, kus kindlustatud eset hoiti, ei olnud suletud ega lukustatud;

3.4.3.3. kahju, kui lukustuse avamisel kasutati originaalvõtit või selle jäljendit;

3.4.3.4. kahju, mis tekkis kelmuse või omastamise teel.

3.5. Vandalism

3.5.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.5.1.1. kindlustatud eseme tahtlik ja õigusvastane rikkumine või hävitamine kolmanda isiku poolt;

3.5.1.2. maismaasõiduki otsasõit, kui seda ei hüvitata liikluskindlustuse seaduse alusel.

3.5.2. Gjensidige ei hüvita:

3.5.2.1. ehitise osade vargust;

3.5.2.2. sodimist (sh grafiti) ja muid värvikahjustusi.

3.6. Torm

3.6.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.6.1.1. torm (tuul kiirusega vähemalt **20 m/s**);

3.6.1.2. kindlustatud esemele tormiga kukkunud puu, post, ehitistarind vms.

3.6.1.3. paduvihm (sademete hulk üle **30 mm** ühe tunni või lühema aja jooksul);

3.6.1.4. rahe.

3.6.2. Gjensidige ei hüvita:

3.6.2.1. kahju, mille põhjuseks on üleujutus;

3.6.2.2. kahju, mille põhjuseks on hoone sulgemata avade või ehitistarindite kaudu ehitisse tunginud sademed, välja arvatud juhul, kui sademete ehitisse tungimise põhjustas punktis 3.6.1. loetletud asjaolu.

3.6.2.3. kahju ehitusjärgus olevale ehitisele ja selles olevale varale, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.

3.7. Üleujutus

3.7.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.7.1.1. looduslik üleujutus, kus erakorralisest (s.o üleujutust ei ole toimunud eelneva 5 aasta jooksul) looduslikust veetaseme tõusust (sh tormist, sademetest vms ilmastikutingimusest) tekkinud ebaharilikku veehulka ei suuda maapind ja/või projektikohaselt rajatud ja hooldatud kuivendussüsteem (sh sadevete drenaaži- ja kanalisatsioonisüsteem) vastu võtta või ära juhtida.

3.7.2. Gjensidige ei hüvita:

3.7.2.1. kahju, mis on tekkinud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning soojatorustike, ehitise vee-, kanalisatsiooni- või küttesüsteemi torude purunemisest, lõhkemisest ning külmumisest;

3.7.2.2. kahju, mis on põhjustatud ehitise sokli või keldri avadest, sh ehitise sisekanalisatsioonisüsteemi, seinte või muude ehitistarindite vahelt sissetunginud pinna-, pinnase- või põhjaveest, kui vesi on saanud sisse tungida lagunenu või vigastatud seinaga või ebakvaliteetse hüdroisolatsiooni tõttu.

3.7.2.3. kahju kaubale, kui seda hoiti põrandal või vähem kui **12 cm** kõrgusel põrandapinnast.

3.8. Klaasi purunemine

3.8.1. Gjensidige hüvitab kahju, mille põhjuseks on:

3.8.1.1. kindlustatud ehitise klaaspindade purunemine. Klaasi purunemise kaitsega on kaetud statsionaarselt paigaldatud hoone sise- ja välisklaasid või rajatise klaaspinnad koos klaasile kantud kindlustusvõtjale kuuluva reklaamiga (värvitud või kleebitud tekstid ja kaunistused). Klaaspindadega on võrdsustatud plastmaterjalid, mida kasutatakse klaasi asemel (nt akrüülplastik, polükarbonaat).

3.8.2. Gjensidige ei hüvita:

3.8.2.1. klaaspinna pisipragusid ja –vigastusi (kriimustusi), kus klaas ei ole kaotanud vastupidavust ega sea ohtu inimese tervist või elu;

3.8.2.2. kahju klaaspindade sodimisest;

3.8.2.3. klaasil oleva kleebitud teksti, reklaami vms taastamise või asendamise kulu, kui klaas ei ole purunenud;

3.8.2.4. kahju, mis on põhjustatud vigadest klaasi paigaldusel või klaasi ebakvaliteetsusest.

3.8.3. Kui sama sündmuse tagajärjel saab lisaks ehitise klaaspindadele kahjustada või hävib muu ehitise osa (sh klaaspinna raam), kohaldatakse kahju hüvitamisel ühte suurimat omavastutust.

4. Üldised välistused

Gjensidige ei hüvita:

4.1. rahalist nõuet, mis tuleneb saamata jäänud tulust, varaliste õiguste kaotamisest jms;

4.2. keskkonnasaaste likvideerimise kulu;

4.3. kahju, mille põhjustas sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, tööseisak, erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine;

4.4. kahju, mis on tekkinud tuumaenergia tootmisest või radioaktiivsest saastest või tuumaenergia kontrolli alt väljumisest;

4.5. kahju maavärinast, maalihkest või pinnase vajumisest;

4.6. kahju lõhkeaine valest hoidmisest või lõhkamistööst kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja poolt;

4.7. kahju põhjustanud eseme või seadme remonti või asendust, välja arvatud punktis 3.3.2 sätestatud kulu;

4.8. kahju kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu, välja arvatud tulekahju korral;

4.9. kahju ebakvaliteetsest ehitus- või remonditööst;

4.10. kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustatud eseme tootja või tarnija poolt ning tootja või tarnija on nende eest vastutav kas seaduse või lepingu alusel (nt garantiileping);

4.11. kulu, mis on seotud trahvide või muude karistustega;

4.12. kahju, mis on tekkinud jää või lume raskusest või liikumisest;

4.13. kahju, mis oli aset leidnud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

5. Kahju hüvitamine

5.1. Üldised põhimõtted

5.1.1. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab Gjensidige otsese varalise kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud kulud. Kahju hulka ei kuulu käibemaksukohustuslasest kindlustusvõtjale käibemaksuseaduse alusel tagastatav käibemaksu osa.

5.1.2. Maksimaalseks väljamaksusummaks on kindlustuslepingus märgitud kindlustatud eseme kindlustussumma.

5.1.3. Kindlustuslepingus märgitud omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi korral.

5.1.4. Kindlustushüvitise arvestamisel võetakse aluseks kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläinud kindlustatud eseme kindlustusväärtus

vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist. Gjensidige tuvastab iga eseme üle- või alakindlustuse.

5.1.5. Kindlustatud eseme taastamisel on Gjensidigel õigus määrata remonttööde teostaja või teenuse pakkuja.

5.1.6. Nii Gjensidigel kui kindlustusvõtjal on õigus kahjusumma suuruse ja kahju tekkepõhjuse kindlaksmääramiseks kasutada eksperdihinnangut. Ekspertkulu kannab pool, kes soovib eksperdihinnangut kasutada.

5.1.7. Kindlustussumma väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võrra kui väljamakstud kindlustushüvitis on vähemalt **10 %** kindlustatud eseme kindlustusväärtusest.

5.2. Ehitise kahju hüvitamine

5.2.1. Kui ehitise kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus, hüvitab Gjensidige esmalt kindlustushüvitise osa, milles on arvesse võetud ehitise kulumit. Ülejäänud osa hüvitab Gjensidige ehitise taastamisel esitatud ehitustööde kuluarvete alusel siis, kui kindlustusvõtja kasutas kindlustushüvitist samas kohas, sama liiki ja sama otstarbega ehitise taastamiseks kahe aasta jooksul alates kahju hüvitamisotsusest. Seejuures peab kindlustusvõtja tõendama, et saadud hüvitist on kasutatud sama ehitise taastamiseks.

5.2.2. Kui ehitise kindlustusväärtuseks on jääkväärtus, hüvitab Gjensidige taastamisväärtuse, millest on maha arvatud ehitise kulum. Ehitise kulumimäära võrra väheneb ka koristus-, lammutus-, prahi äraveo ja utiliseerimise kulude hüvitis.

5.2.3. Gjensidige hüvitab kahjujuhtumis kahjustada saanud ehitise osa taastamise üksnes kuni lähima sisse- või väljapääsuni või avatud liigendatud ruumi korral ruumiosa loogilise piirini.

5.2.4. Gjensidige ei hüvita kahjustatud ehitise või selle osa parandamise kulu, isegi siis kui ehitise oli kindlustatud ülekindlustusega. Juhul, kui kahjustunud materjale ei ole enam saada, võetakse aluseks tänapäeval saada olevad sarnased materjalid.

5.2.5. Gjensidige ei hüvita taastamistööde kallinemist pärast 6 kuu möödumist esmaste taastusremondi kalkulatsioonide koostamisest.

5.3. Vallasasja (seade, inventar, kaup) kahju hüvitamine

5.3.1. Kui vallasasja kahjustumise korral on selle parandamine tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas, siis Gjensidige hüvitab selle parandamise mõistlikud kulud.

5.3.2. Kui seadme või inventari parandamine ei ole otstarbekas, siis Gjensidige hüvitab sõltuvalt eseme vanusest selle taassoetamisväärtus või turuväärtus

(vt punktid 2.2.1 ja 2.2.2). Eseme vanuse leidmiseks lahutatakse kindlustusjuhtumi toimumise aja aastast eseme uuena soetamise aasta.

5.3.3. Kui kahjustunud ese oli osa spordivahendist, mis kokku moodustas terviku ja ilma selle esemeta ei ole vahendi kasutamine võimalik, siis Gjensidige hüvitab spordivahendi tervikuna.

5.3.4. Kui ese oli osa kollektsoonist või kogust või oli osa eseme paarist, siis Gjensidige hüvitab ainult eseme asenduskulu. Gjensidige ei hüvita kollektsooni või kogu väärtuse vähenemist. Kui kollektsooni kuuluva eseme väärtust ei ole võimalik tuvastada, siis Gjensidige hüvitab kahju proportsionaalselt eseme osaga kollektsoonist, paarist või kogust.

5.3.5. Kui vallasasjad olid kindlustatud põhivara nimekirja alusel, on tekkinud kahju hindmiseks ja hüvitamiseks vajalik teostada varade täielik inventuur ning tuua välja kogu kahjujuhtumi eel kindlustuskohas asunud bilansiline põhivara ning üle- ja puudujääk. Kahju kindlaks tegemisel on inventuuri läbiviimise kohustus on kindlustusvõtjal, Gjensidige võib kaasata inventuuri teostamise juurde oma audiitori või eksperdi.

5.3.6. Gjensidigele läheb vallasasja omandiõigus üle pärast eseme kindlustusväärtuse hüvitamist. Kui vallasasja hävimise korral on kindlustusvõtjaga kokku lepitud, et hävinud vallasasja valdust ja omandiõigust Gjensidigele üle ei anta, vähendab Gjensidige hüvitist vallasasja kindlustusjuhtumi järgse väärtuse võrra.

5.3.7. Kui kindlustusvõtja saab pärast hüvitise maksmist kadunud vallasasja täielikult või osaliselt tagasi, peab ta viivitamatult selle valduse ning omandiõiguse Gjensidigele üle andma või tagastama vastava osa kindlustushüvitisest.

5.4. Kulude hüvitamine kindlustusvõtjale

5.4.1. Kui Gjensidige peab hüvitama tekkinud kahju, siis Gjensidige hüvitab sealhulgas kindlustusvõtja poolt kantud vajalikud kahju kindlakstegemise kulud. Gjensidige ei hüvita eksperdi või nõuandja palkamise kulu, kui kindlustusvõtja ei olnud kindlustuslepingu järgi nende palkamiseks kohustatud.

5.4.2. Gjensidige hüvitab kindlustusvõtjale kahju ärahoidmise või vähendamise seotud kulud.

5.4.3. Gjensidige hüvitab maksimaalselt **10 %** ulatuses kahjustunud eseme kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui **10 000 euro** ulatuses (kui ei ole kindlustuslepingus teisiti kokku lepitud) kulu, mis on vajalik kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud ja allesjäänud vara koristamiseks, lammutamiseks ning prahi äraveoks ja utiliseerimiseks.

5.4.4. Kindlustusvõtja poolt kantud kulude hüvitamisel võetakse arvesse alakindlustust.

6. Ohutusnõuded

6.1. Kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded kehtivad täiendavalt õigusaktides toodud nõuetele. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustuseseme seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustatud eset puudutavaid õigusakte. Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.

6.2. Tuleohutus

6.2.1. Kuivatusahjude vahetus läheduses (kuni **4 m**) on keelatud ladustada põlevmaterjali (pool-, toor- ja valmistoodangut).

6.2.2. Tulekahju puhuks peab olema välja töötatud kirjalik tegevusplaan inimeste ja vara päästmiseks, tulekahjust teatamiseks ja muudeks toiminguteks, millest peavad olema instrueeritud kõik töötajad.

6.2.3. Tuletõkkeuksed peavad olema üldjuhul suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeuksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinniasendis.

6.2.4. Kindlustatud ese peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuaatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatult nähtaval ja kättesaadaval kohal.

6.2.5. Juurdesõiduteed, läbisõidukohad ja juurdepääsud hoonetele, rajatistele, tuletõrje- ja päästevahenditele ning veevõtukohtadele peavad olema vabad ning aastaringsest kasutatavad.

6.2.6. Lahtised põrandaalused, tunnelid, ventilatsioonikanalid, seadmete alused jne tuleb perioodiliselt puhastada.

6.2.7. Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlike materjale, aineid, masinaid või seadmeid.

6.2.8. Kõik vahekäigud ja evakuaatsiooniteed tuleb hoida vabana.

6.2.9. Tuleohtlikud jäätmepildid tuleb töökohalt eemaldada, tuleohutuks muuta või neutraliseerida iga päev tööpäeva või vahetuse lõppedes.

6.2.10. Tuleohtlike jäätmepildid tuleb hoida väljaspool hoonet kindlustatud esemest ohutus kauguses või tulekindlate seintega hoidlates.

6.2.11. Õliseid, rasvaseid või kergestisüttiva vedelikuga immutatud riidelappe jms tuleb hoida tihedalt kaanega suletud tulekindlates nõudes ja ohutus kauguses süttivatest materjalidest. Mahavalgunud õli või muu kergestisüttiv vedelik tuleb koristada viivitamatult, koristamisel kasutatud absorbeerivad ained tuleb koos vedelikuga viivitamatult mahavalgumise kohast eemaldada.

6.2.12. Jäätmepildid, mis võivad sisaldada hõõguvaid kehi või tekitada sädemeid, tuleb hoida tuhaurnides teistest jäätmepildidest eraldi.

6.2.13. Materjale, vedelikke ja gaase võib tootmises kasutada ja ladustada vastavalt tootja juhiste ja kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele.

6.2.14. Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhaurnidega, mida tühjendatakse regulaarselt selleks määratud kohtadesse.

6.2.15. Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud igasuguse kergesti süttiva materjali läheduses. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides on lahtise tule kasutamine ja suitsetamine keelatud. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides ei või kasutada sädemeid tekitavaid seadmeid, masinaid ja tööriistu.

6.2.16. Tuletöö tegemise koht peab olema selleks ettevalmistatud ning tuletöö tegemise ajal peab olema tagatud tuletöö tegemise kohas tuleohutus ja järelevalve.

6.2.17. Tuletöö lõppemisel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.

6.2.18. Tuletööd võib majandustegevusena osutada isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.

6.2.19. Tuletööd teostamisel tuleb mahuteid, mida on kasutatud tuleohtlike vedelike hoiustamiseks, gaasiplahvatuse vältimiseks hoolikalt ventileerida

6.2.20. Tuleohtlike (keevitus-, lõike-, kuumutus-, lihvimis-, joote- jms) tööde teostamisel tuleb rangelt jälgida kõiki tuleohutuse nõudeid.

6.2.21. Tootmisruumides ja ladudes on keelatud kasutada lahtiseid soojuskiirgusseadmeid, välja arvatud juhul, kui see on vajalik tootmisprotsessist tingituna ning nende kasutamine ja hooldamine on kirjalike juhendmaterjalidega ettevõtte poolt reguleeritud ega ole vastuolus seadme tootja poolt väljastatud kasutusjuhendite ja ohutusnõuetele.

6.2.22. Suitsulõõre ja korstnaid tuleb puhastada vähemalt üks kord aastas.

6.2.23. Tuleohtlike vedelike tuleb säilitada tulekindlates anumates. Neid on keelatud valada kanalisatsiooni või reovete hoidlasse.

6.2.24. Kõik masinad, seadmed ja mahutid, mille läheduses kasutatakse või hoitakse kergestisüttivaid vedelikke, tuleb maandada.

6.2.25. Tuleohtlike ainete, esemete, materjali, kauba jms hoiukohta või -ruumi ja selle sissepääsusid ei tohi tööprotsessi käigus jätta järelevalveta. Muul ajal peab hoiuruum olema suletud ja lukustatud selliselt, et sissetungimine oleks välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata.

6.2.26. Tulekahju korral tuleb tõkestada tule levikut, sulgedes ukсед, aknad, tuletõkkeused ja –luugid ning peatades ventilatsioonisüsteemi ja transportöörіde töö.

6.3. Seadmete ja masinate kasutamine

6.3.1. Seadmete ja masinate eksploateerimisel tuleb kinni pidada tootja, maaletooja või müüja juhenditest.

6.3.2. Seadmetele ja masinatele tuleb teha regulaarset tehnohooldust.

6.4. Ehitise ja territooriumi hooldus

6.4.1. Siseveevõrgu-, sisekanalisatsiooni- ja küttesüsteemi, katuseid, vihmavee- ja reoveetorustikke, drenaaže ja settekaeve tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.

6.4.2. Kasutamata ja kütmata hoonetes või ruumides paiknevad veevõrgud ja küttesüsteemid tuleb sulgeda, tühjendada ja hoida tühjana.

6.4.3. Ehitise katuseid tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.

6.4.4. Talveperioodil peab olema korraldatud regulaarne lume ja jää koristus hoone konstruktsioonidelt (sh katusele) ning libedatõrje territooriumi käiguteedel.

6.4.5. Kindlustuskoha kinnistul asuvad ohtlikud puud või puude ohtlikud oksad tuleb õigeaegselt eemaldada.

6.5. Turvalisus

6.5.1. Kui kindlustuskohas on automaatne valvesignalisatsioon, tuleb seda regulaarselt kontrollida ja hooldada, et tagada selle korrasolek.

6.5.2. Hoone või ruumi aknad, ukсед ja muud sisenemisvõimalused tuleb hoonest lahkudes sulgeda ning lukustada selliselt, et kolmandatel isikutel puudub võimalus sisse tungida lukke või konstruktsioone lõhkumata.

6.6. Kauba ladustamine

6.6.1. Kaup tuleb ladustada põrandapinnast vähemalt **12 cm** kõrgusele.

6.7. Andmebaaside varukoopia

6.7.1. Kui kindlustatud esemeks on andmebaas, tuleb andmebaasist teha vähemalt iga seitsme päeva möödudes varukoopia, mida hoitakse turvalises kohas.